

РОЗДІЛ 1

— Що ж, *хтось* та й має вийти за нього заміж, — промовила Імператорка.

Сувора й недоторканна, вбрана в туніку з високим коміром, вона сиділа у своїй приймальні — у самісінькому серці розлогого, немов вал, Імперського палацу. Високі вигнуті вікна вежі підсилювали слабке осіннє сяйво, що освітлювало Іскан V. Теплі промінці, що падали на зморшкувате імператорчине обличчя, мали б пом'якшити його, та, видно, навіть вони здалися, уважаючи це невдячною справою.

Навпроти неї, у трохи пом'ятій парадній формі, у глибокому мовчанні завмер Кієм — наслідний принц Іскату та найнеулюбленіший онук Імператорки. Його зрідка викликали на авдієнцію з її Величністю, хіба якщо він вчинив щось украй безглузде. Тож, діставши запрошення від помічниці Імператорки, вельми насторожився, але так і не зміг утямити причину. У голові навіть промайнула думка, що справа в Галактичній делегації, яка сколихнула вчора весь палац своїм прибуттям. Кієм не надто розумівся на політиці, тож, можливо, Імператорка просто збиралася попередити його, аби не плутався під ногами.

Утім те, що сталося, і близько не нагадувало «не плутайся під ногами». Кієм готувався дістати добрячого прочухана,

але ж не вийти з кімнати зарученим з васальним дипломатом, якого він у житті не бачив.

Він було вже розтулив рота сказати, що не розуміє, чому *хтось узагалі має виходити за нього заміж*, утім швидко спохопився, що ліпше не сперечатися з Імператоркою, і враз стулив його. Та було вже пізно.

— Ваше Величносте, принц Таам помер усього місяць тому, — спробував переінакшити він.

Та щойно слова злетіли з вуст, збагнув, як жакливо вони звучали. Зрештою, Таам — двоюрідний брат Кіема, а імператорська родина формально все ще тримала жалобу. Звістка про нещасний випадок із цикадою, звісно, шокувала, та, за останніми підрахунками, попереду в черзі на престол було понад сорок його кривних, переважно двоюрідних. До того ж Таама він не так уже й добре знав.

Імператорка окинула його нищівним поглядом.

— Думаєш, я цього не знаю?

Вона легенько постукала кінчиками пальців по лакованій поверхні невисокого столика, імовірно даючи йому можливість зрештою згадати про свої манери. Та Кієм занадто збентежився, тому ніби й зовсім не второпав, що Імператорка мала на увазі. — Теанський договір потрібно закріпити, — сказала вона. — Маємо обмаль часу.

— Але ж... — почав було Кієм. Стежачи за рухом її пальців, він намагався знайти хоч якийсь аргумент. На невисокому столі громадилися офіційні дарунки, переважно від планет-васалів: кришталеві тарілки, чаша із цінними мохами, страшнучий золотий годинник від Іскатського парламенту. Серед них під скляним ковпаком м'яко світився крихітний Галактичний уламок. Очі Кіема не могли збагнути, що то за колір — ніби осколок скельця, викинутий з іншого виміру. Лише через

той єдиний камінчик він уже почувся некомфортно в кімнаті. Силував себе відвести погляд, однак, на жаль, тоді довелось б дивитися на Імператорку.

Спробував ще раз.

— Але, Ваше Величносте, одружуватися з *коханим* Таама...

Він ледве згадав, про кого йдеться. Принц Таам і представник теанців граф Джайнан були однією з найбільш, до постраху, бездоганних пар королівської сім'ї — здавалося, їх разом створили з пробірки за наказом Імператорки. Іскат має усталену традицію скріплювання договорів шлюбамі. Так склалося відтоді, як на планеті оселилися перші колоністи. Саме тому бажання повсякчас мати під рукою своїх представників стало однією з негласних причин, через яку на планеті проживало так багато неповнолітніх членів королівської родини. Кієм скидався на ідеального кандидата: не мав дітей, не виступав проти моногамії, не надто релігійний, гендерно обмежений чи через край зациклений на комусь іншому. Однак це не означало, що він міг замінити Таама, з яким Джайнан провів п'ять років.

— Пані, безперечно, вам потрібен хтось більш... *почесний*... слухний. Можливо, принцеса Вейл? Чи взагалі ніхто? Даруйте, та я не розумію, чому ми мусимо шукати йому іншого партнера.

Імператорка кинула тяжкий погляд на Кіема, зі смутком помічаючи розбіжності між ним і принцом Тааомом.

— Що ж, отже, ти не цікавився політичною ситуацією.

Кієм мимоволі провів рукою по чолу. Повітря в імператорських кімнатах завжди здавалося йому посушливим і злегка задущливим.

— Пробачте.

— Авжеж ні. Бачу, ти минулої ночі випивав. Карнавал?

— Ні, я... — Кієм збагнув, що звучить так, ніби збирається виправдовуватись, і враз зупинився. Спливло вже чимало часу відтоді, як він востаннє напивався до чортиків, але таке ставлення вочевидь наглухо встановилося з його студентських часів. Тоді кожен виклик до Її Величності обертався імператорською прочуханкою за черговий бешкет.

— Я був там лише по обіді.

Імператорка ковзнула поглядом по світлинах, що лежали в теці на столику.

— Пресслужба сповістила, що ти натягнув на себе костюм троля, приєднався до карнавальної процесії та зрештою звалився в канал просто посеред параду.

— Це була дитяча процесія, — відповів Кієм. Іншого разу він би обов'язково розгубився, намагаючись пояснити фотографії з інформаційних каналів, однак тепер, після оголошення заручин з незнайомцем, не лишилося й крихти паніки.

— Їхній троль відмовився виступати останньої хвилини. Канал був випадковістю. Ваше Величносте, я... я... — Він відчайдушно закивав головою. — Занадто юний одружуватися.

— Не сміши мене, — відповіла Імператорка. — Тобі вже йде третій десяток.

Вона вправно підвелася з місця — регулярно проходила процедури для збереження довголіття — і підійшла до вікна. Кієм несвідомо підвівся слідом за нею, але, не знаючи, що робити, лише схрестив руки за спиною.

— Що ти знаєш про Тею?

Його мозок силкувався згадати якісь суттєві факти. Іскат правив сімома планетами: вони були вільною федеративною імперією. Іскат не втручався у внутрішні справи своїх васалів, а ті натомість забезпечували безперебійну роботу торговельних шляхів і сплачували податки. Тея була найновішою

і найменшою в союзі. Її мирно асимілювали, чого не скажеш про деякі інші планети Імперії, та з того часу багато води сплило. Про неї не писали на шпальтах журналів, та й Кієм не надто цікавився політикою.

— Там є... досить мальовниче узбережжя? — перепитав Кієм. Усе, що спадало йому на думку, — кілька витягнутих з якогось давно забутого документального фільму туристичних знімків зелених, залитих сонцем пагорбів, що плавно спускаються до темно-синього океану, та ефектний фрагмент з пісні музичного гурту *Thean*. — Я, е-е-е-е, не знаю, чи Її Високість слухає попгурти?

Сам скривився від того, як це прозвучало. Ще й страх як допомогло порозумітися.

Імператорка уважно розглядала його, ніби намагалася збагнути, як з генів його батьків могло постати щось таке не достойне їхнього союзу. Вона відвела погляд до краєвиду за вікном.

— Ходи сюди.

Кієм смиренно підійшов. Унизу під важким небом, звідки, здавалося, от-от засніжить, розкинулося тьмяне, навіть крізь світлооптимізувальне скло, місто Арлуск. Величні адміністративні будівлі, на двісті років старіші за все інше в цьому секторі, здіймалися над містом, немов мармурові прожилки, що проступають зі скелі, а навколо них розкинулися новіші житлові квартали. Учора вперше за довгу зиму випав сніг. Надворі вже почалася сльота.

Імператорка не звертала на все це уваги. Її погляд був прикутий до дальньої частини міста, де на схилі гори, наче мурашник, розкинувся космодром. Сріблясті спалахи човнів з'являлися і зникали над ним, а пришвартовані кораблі тулилися у величезних бухтах, витесаних у схилі гори. Кієм

ще змалечку звик до метушні тутешнього космічного руху. Хоча, як і здебільшого іскатці, не мав досвіду річної подорожі до далекого галактичного сполучного каналу — воріт до більшої галактики, — але васальні планети Імперії були набагато ближче, тож кораблі постійно сновигали між ними та Іскатом.

Від вигляду одного корабля, завислого не пришвартованим поруч з обслуговувальною вежею, у Кієма миттєво розболілася голова. Темна поверхня судна поглинала будь-які відблиски й постійно випромінювала однакове мерехтіння, незалежно від кута падіння сонячних променів. Чоловік примружився, оцінюючи його розмір. Така габаритна машина не мала б триматися на поверхні планетарної гравітації. Вона, звісно, набагато менша, ніж уламок на столірку Імператорки, тому жодні фізичні закони не застосовні до цієї штуковини.

— Галактичани? — припустив він.

— Ти взагалі читаєш щось, окрім бульварних газеток? — риторично запитала Її Величність. — Цей корабель належить Резолюції. Безглуздо, але на цьому здоровенному одороблі лише Авдитор і троє співробітників адміністрації. Вочевидь судно здатне автоматично проходити крізь канали та невразливе до звичайних сканерів. Авдитор, зізнаюсь, уже ятрить мене, але він прибув офіційно поновити договір між Імперією та Резолюцією. Це не могло пройти навіть повз тебе. Благаю, скажи мені, що знаєш, що таке Резолюція.

Кієм ледве стримався, аби не ляпнути, що все ж не в дірі живе, навіть якщо Іскат і за рік дороги до будь-якого іншого сектору.

— Так, пані Імператорко. Вона управляє рештою галактик.

— Ні, не управляє, — різко відмовила вона. — Резолюція — це всього лиш угода між керівними державами й нічого більше. Вона регулює мережу каналів. Іскат і наші васали, як і інші імперії та галактичні сили, погодили й підписали власні пункти в Резолюції. Допоки вони діють, можемо вести торгівлю через наш канал, самостійно провадити внутрішню політику й не перейматись, що якась ворожа армія скористається шляхом, аби напасти на нас. Строк підписання договору — День об'єднання. Це трохи більше як за місяць. Авдитор, коли все піде по маслу, вивчить наші папери, прихопить із собою ті уламки, на яких так наполягає Резолюція, засвідчить договір і полетить геть.

Кієм відвів погляд від разючого судна «Резолюція» і натомість подивився на неї. Її кістлява рука ненадовго затрималася на кремнієвім кулоні — знак стурбованості. Він не міг пригадати, коли востаннє її волосся було не білосніжним, попри те що вона, здавалося, зовсім не старіла. Лише спаладала з тіла та ставала дедалі суворішою. «Імператорка нажахана», — зрозумів Кієм. Він відчув раптовий озноб: ніколи раніше не бачив її наляканою.

— Гарзд, — сказав він. — Будьте люб'язні з ними. Зустріньте Авдитора з хлібом-сіллю, віддайте все, що він хоче, і пошліть у далеку путь, — востаннє спробував він. — Але як це все стосується мене та теанців? Безперечно, весілля — останнє, про що вам нині варто турбуватися.

Дурницю зморозив. Імператорка метнула на нього гострий, безжальний погляд, відійшла від вікна й поволі повернулася до свого крісла. Сідаючи, розгладила тканину своєї старомодної туніки.

— У такій великій родині, як наша, цілком природно, — почала вона, — що дехто краще справляється зі своїми